

SVENSKA JERUSALEMSFÖRENINGENS TIDSKRIFT

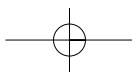
ÅRGÅNG 103 – Juni 2004 – NR 2

Ur innehållet:
Kristen sionism och Harmageddon
Vattenförsörjning – den avgörande frågan i området

En av flera dialoggrupper mellan judar, kristna och muslimer som möts på Svenska Teologiska institutet i Jerusalem nu i vår tillverkar ett stort lapp-täcke med fredsmotiv. Den välsignande handen är ett genomgående tema.

Foto: Anders Blomquist

Vad är svenska Jerusalemsföreningen?

Svenska Jerusalemsföreningen grundades år 1900 av biskopen Knut Henning Gezelius von Scheele, Visby

Han hade varit med vid invigningen av den nybyggda lutherska kyrkan i Jerusalem, Erlöserkirche då den invigdes av den tyske kejsaren Wilhelm. Han såg nöden bland människorna. Det gav honom inspiration att engagera svenska medborgare och Svenska kyrkan att göra insatser i "Jesu eget land".

Sjukhus ...

Sedan dess finns ett sjukhus, Beit Jala Governmental Hospital eller King Hussein Bin Talal's Hospital, i Betlehem som ägs av föreningen men drivs av det lokala hälsovårdsministeriet, f n det palestinska. Det är ett stort regionsjukhus med så gott som samtliga specialiteter, inklusive akutsjukvård.

... och skola

Den andra insatsen föreningen gjorde var att anställa en lärare som fick i uppdrag att åka till Jerusalem och starta en skola.

Skolan låg i Jerusalem ända fram till kriget 1948. När Jerusalem då delades hamnade skolan i den israeliska delen och barnen fanns i den arabiska och verksamheten upphörde.

Efter några år övertog Jerusalemsföreningen en kristen skola i Betlehem, Den Gode Herdens skola och det är den skolan föreningen fortfarande driver. På skolan går 420 palestinska flickor från förskola upp till studentexamen. Skolans namn är Den Gode Herdens svenska skola. Mer än 60 procent av driften betalas via gåvor från enskilda svenskar, stiftelser, fonder, kollekt och fadder gåvor.

Tre ben

Svenska Jerusalemsföreningen vill genom skolverksamheten:

- stärka kvinnans ställning genom att erbjuda kvalificerad undervisning för flickor och rusta dem för att ta ansvar i det lokala samhället
- bidra till fred och försoning och erbjuda såväl kristna som muslimska flickor i Betlehemsområdet undervisning (de kristna är i majoritet på skolan). Om flickor har varit bänkkamrater i upp till tolv år, menar Jerusalemsföreningen, att man därmed har byggt broar över religions- och kulturgränser som leder till förståelse för varandra i en region där dessa kontakter inte är alltför vanliga
- stärka den kristna minoriteten i Jesu egen födelsestad.

Vem får tidskriften?

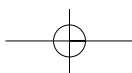
Svenska Jerusalemsföreningens tidskrift går till alla medlemmar i föreningen. Medlem blir man genom att betala in medlemsavgift t ex med hjälp av inbetalningskortet som sitter häftat i mitten av tidskriften.

Tidskriften går också till alla som skänker pengar till skolan och sjukhuset eller har fadderbarn vid vår skola.

Tidskriften går också till samtliga präster i Svenska kyrkan

Innehållsföretckening:

Direktorn har ordet	3
Kristen sionism och Harmageddon av Göran Gunner.....	4
Notiser: Skolan och sjukhuset i Betlehem	9
Dialog som ett gudomligt imperativ av Tina Haettner-Blomquist.....	11
Vattenförsörjningen – den avgörande frågan av Anna Jonasson.....	13
Svenska Kyrkans utsända i Jerusalem och Betlehem rapporterar.....	15
Två folk i ett järngrepp av Anna Pettersson, ekumenisk följeslagare	18
Ett spännande exempel: Syrien	19
Gåvoredovisning	20
Faddertalong	23

Direktorn har ordet

Bibeln i stormaktpolitiken

"Muren ger Israel fred" stod det i Världen i dag, en ny kristen dagstidning (som den presenterar sig själv). Inte minst av annonserna kan man utläsa att den har sitt stöd i Livets ord och kretsar däromkring.

Artikeln inleds med ett citat från profeten Jesaja: "Du skall kalla dina murar för frälsning." (Jes 60:18).

Jag läser vidare i artikeln och häpnar hur dessa ord, ja hela Bibeln, tas som stöd för den mur som Israels regering bygger idag runt de palestinska områdena. Och jag undrar var då orden från Efesierbrevet 2:14 blivit av: "Ty han (Kristus Jesus) är vår fred, han har med sitt liv på jorden gjort de två lägren till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen."

Egentligen borde jag inte häpna. Jag kommer ihåg från min uppväxt hur predikanter kom farande med stora planscher och visade hur tiden och historien skulle gå mot sitt slut enligt Guds plan och hur staten Israels bildande var det stora trumfkortet för att bevisa riktigheten i angivna tider och stunder för tidens slut och Jesu återkomst. Och jag minns hur det sjöngs "Israel sitt land har fått, och nu Jerusalem lämnas av hedningarna .. Han skall komma, det väntar vi på".

Bokstavstroende stöder Bush

Idag spelar grupper som tolkar Bibeln på detta sätt en stor roll för utvecklingen i Mellanöstern genom sin ställning i USA där de är störst.

Den amerikanske presidenten George W Bush står dem nära. De spelar troligtvis en större roll idag i amerikansk mellanösternpolitik än den judiska lobbyen. Mer än 70 miljoner beräknas höra till dessa grupper medan antalet judar i USA bara är knappt 6 miljoner som till övervägande del dessutom brukar rösta demokratiskt. Med en uppfattning om att Bibeln ger Israel rätt till både Judeen och Samarien bildar dessa grupper en slags ohelig allians med israeliska bosättare i dessa av Israel ockuperade områden. Att många av dessa amerikanska (och svenska) grupper sätter in bosättningspolitiken i perspektivet av Jesu återkomst och att judarna då skall omvända sig till Kristus tycks vara för de israeliska bosättarna en detalj på slutet av teorin som man lätt förbigår av realpolitiska och ekonomiska hänsyn.

Vårt förra nummer handlade om antisemitism. Bibeln har i historien både direkt och indirekt åberopats som grund för judeförföljelser vilket ligger som en skam över det kristna västerlandet.

Stöder Bibeln bosättarpolitik?

Det man räds idag är att Bibeln används för att fördriva ett annat folk, det palestinska och för en arabfientlighet som vi inte vet vad den slutar med.

Heliga skrifter kan bli farliga skrifter om man tror att de inte behöver tolkas och hävdar att man företräder den bokstavliga och ofelbara uppfattningen, den absoluta sanningen. Fundamentalism brukar man kalla detta. Det finns i alla religioner med en helig skrift, men leder ofta till en uppfattning som går stick i

stäv mot det som är kärnan i budskapet.

Bibeln är berättelsen om Guds väldiga gärningar i historien. Kärnan i kristen tro är att Gud blivit människa i Jesus från Nasaret och att han är världens räddning, frälsning.

Bibeln är kärleksbudskap

En kristen bibeltolkning borde då utgå från det Jesus förkunnade, nämligen kärlekens bud. Vi vet att det ändå kan bli fel. Men om vi har den synen att Bibeln måste tolkas ständigt med Kristus som utgångspunkt borde vi kunna undvika att upprepa de misstag som kyrkan gjort sig skyldig till i Guds namn och istället vara redskap för försoning och fred, med tro på kärleken som en makt bortom tid och rum och som alltings ursprung och mål.

Jag tänkte först när jag läste artikeln i Världen idag att jag är glad att palestinska skolbarn inte kan läsa svenska, men så slog det mig att de är väldigt bra på engelska. Det är ett arbete att förklara att majoriteten av världens kristna inte ser muren som byggs inne i Betlehem synlig från Den Gode Herdens skola som frälsningens mur. Förmodligen lika svårt som muslimer i västvärlden har att förklara att majoriteten av muslimer inte är terrorister.

Jan-Olof Johansson
direktor

Kristen sionism och Harmageddon

Göran Gunner, forskare vid Svenska kyrkans enhet för forskning och kultur

Kristen sionism kan av dem som själva betecknar sig kristna sionister beskrivas som "en rörelse i huvudsak bland de hednakristna som stöder det judiska folkets rätt att återvända till det förlovade landet vilket naturligtvis händer mitt framför våra ögon under detta århundrade".¹ En utgångspunkt för kristen sionism är övertygelsen att Gud fortsatt har en exklusiv relation till och ett förbund med det judiska folket vilket ger dem en gudomlig rätt till att äga det utlovade landet.

Ideologiskt tog den kristna sionismens idéer tydliga uttryck vid 1800-talets början i England. Inte minst John Nelson Darby blev en ledande förespråkare för tanken att kyrkans tidsålder var inne i ett slutskede och att det åter var dags för Guds ännu inte uppfyllda intentioner med Israels folk. Bibelskolor och profetiekonferenser i Amerika förde idéerna vidare. Till Sverige kom idéerna bland annat genom Fredrik Fransons bok *Himlauret* 1897 och genom den tidiga pingstväckelsen. Byborna från Näs i Dalarna som flyttade till Jerusalem hade tänts av tanken på Kristi snara andra återkomst till Olivberget i Jerusalem – ett möte man ville uppleva på plats.

"Bibeln står på USA:s sida att bygga världens största militärmakt"

Hal Lindsey spred under 1970-talet idéerna i vida kretsar i USA med gigantiska bokupplagor om 40 miljoner exemplar men också genom översättningar till svenska.² Han lanserade det som betecknats som Harmageddon-teologin, där Sovjetunionen under kalla krigets dagar blev den stora fienden och där Jerusa-

¹Christian Action for Israel.

²Vart är mänskligheten på väg? *Evangelipress 1973, Segern över mörkrets furste, Evangelipress 1975, Planeten jordens befrielse, Evangelipress 1976, Det kommer en ny värld, Evangelipress 1976, Den sista generationen, Interskrift 1977.*

lem och Israel skulle anfallas av en kommunistisk anstormning. Lindseys slutsats blev att bibeln stöder uppbyggandet av världens starkaste militärmakt, USA, eftersom ett svagt USA ger Sovjetunionen mod att börja ett totalt krig (vilket samtidigt är förutsagt ska inträffa). I dag sprids budskapet genom en rad författare och televangelister, inte minst genom bokserien Kvarlämnad.³ Ryssland är inte samma tydliga fiende längre utan araber, muslimer och terrorister lyfts fram som fiendebilder gentemot Israel och som aktörer inför Harmageddon.

Kristna sionister

Beteckningen "kristna sionister" är inte helt entydig. Omväxlande kan beskrivningar som kristen höger (i USA), fundamentalister, apokalyptiker eller evangelikala användas men alla begreppen är mer komplexa än att endast inkludera kristna sionister. Det är viktigt att framhålla att detta inte är någon enhetlig rörelse utan en rad grupper och individer i Sverige och internationellt som förenas i vissa gemensamma ideologiska ståndpunkter kring staten Israel och det judiska folket. Det är därmed inte så att alla står för den tydligt profilerade apokalyptiska tolkningen.

För kristna sionister är det en självklarhet att det gamla templet ska byggas upp igen och att Israel ska utsträckas sig långt in över Jordanien Irak Syrien och Saudiarabien.

Foto: LM Adrian

Bibelverser används som stöd för Israels politik

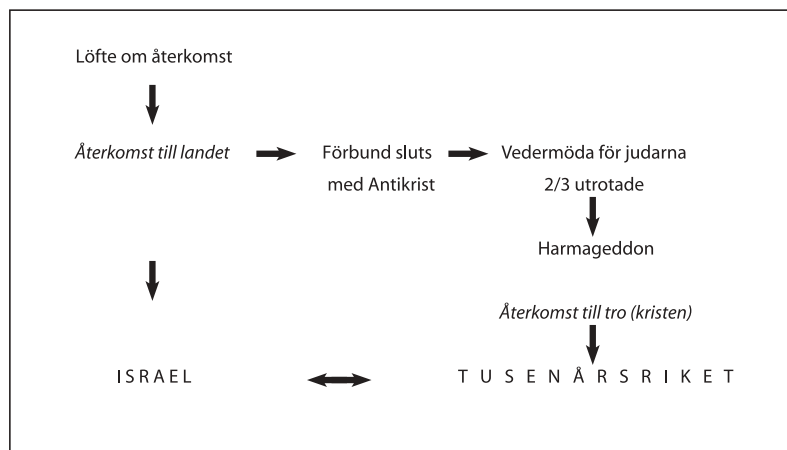
Kort kan kristen sionism sägas sätta staten Israel i fokus utifrån en bibeltolkning som bygger på ett urval av bibelverser. Grundläggande är att staten Israel inte ses som andra nationer utan har ett evigt och villkorslöst förbund med Gud. Den globala kampen har en hjärtefråga, Jerusalem, som anges vara Guds egen stad, som judarna fått genom gudomligt påbud.

Bevisen för Guds omsorg om Israel är segrar i krig. Endast Guds mäktiga hand har kunnat bevara Jerusalem i judiska händer. Därför kan inte Jerusalem vara del i några fredsförhandlingar. För kristna gäller att med alla tillgängliga medel stödja staten Israel och dess fortsatta suveränitet över en enad judisk huvudstad. I konceptet ingår också ett nytt tempel i Jerusalem och ett Stor-Israel, som i dess vidaste omfattning inkluderar hela Libanon, halva Syrien, två tredjedelar av Jordanien, hela Irak och norra delen av Saudiarabien.

³Tim LaHaye och Jerry B. Jenkins svit av böcker och videos kring temat Kvarlämnad – Left Behind.

En skissartad modell för skeendet med det judiska folket kan se ut som följer:

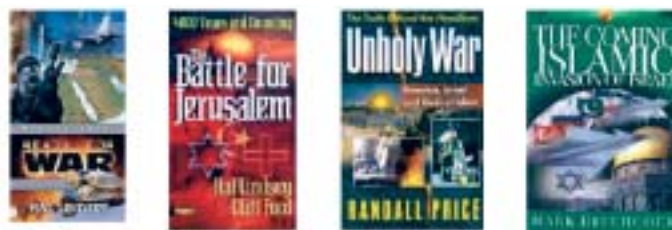
Inom detta mönster är möjligt att se två tendenser bland kristna sionister.

Det ena modellen betonar staten Israel och att staten och det judiska folket ska blomstra i tidens slutskede. Därvid tonas spekulationer kring vedermöda och Harmageddon ned, ibland i så hög grad att känslan fås att staten Israel är identisk med den väntade tusenårsriket. Här blir en betoning på att stå vid Israels sida, stödja, uppmuntra och trösta Israels folk och stat.

Fokusering på fiendebilder

Den andra modellen betonar väntan på Antikrist och det slutliga katastrofala kriget vid Harmageddon varvid fiendebilder gentemot Israel fokuseras. Messias kommer åter för att regera från Jerusalem. Uttolkare i varje årionde ser den egna tiden som den sista och därför hastar allt. Denna specifika men mycket starka och omfattande utformning av kristen sionism återfinns i det idéstoff som i den amerikanska kontexten betecknas premillennialism och dispensationalism. I dessa spelar apokalyptiken och en detaljerad politisk händelseutveckling i samband Kristi återkomst en viktig roll. I detta sätt händelseutvecklingen i Mellanöstern in ofta i förväntningar på stora krig och ett katastrofalt Harmageddon. Denna tankevärld lever i hög grad vidare i dag.

En snabb genomgång av nyutkommen amerikansk litteratur i frågan visar att fredsförhandlingar och överenskommelser inte finns på agendan utan man väntar på ett nytt storkrig som ska fokuseras kring Israel och Jerusalem.

Palestinska kristna

Den lutherske biskopen Monib A. Younan i den Evangeliska lutherska kyrkan i Jerusalem vänder sig mycket tydligt mot den kristna sionismen i dess apokalyptiska tappning.

Han betecknar idéerna som en heresi och säger att kristna sionister inte ser Kristus som Frälsaren utan som en militär general som iordningställer sina styrkor för det stora slaget, Harmageddon. Han vänder sig också mot den dispensationalistiska tanken att en tredjedel av judarna ska dödas vid slutslaget och en tredjedel omvändas. Slutligen reagerar han på att denna form av kristen sionism är anti-rättvisa, ⁴anti-fred och anti-försoning.

Kristen sionism – Bibelns mörka sida

Den ekumeniska organisationen Sabeel betecknar den kristna sionismen som "Bibelns mörka sida". ⁵ I ett uttalande säger man att den kristna sionismen omfattar sionismens mest extrema ideologiska ståndpunkter – ett imperiets ideologi – och därför står i motsatsställning till en rättfärdig fred mellan Israel och Palestina.

Ur de kristna palestiniernas synvinkel sett blir den kristna sionismen en legitimering av kränkning av palestiniernas mänskliga rättigheter, påtvingad exil och fortsatt förtryck under ockupation.

Kristna sionister stöder staten Israel och dess krav på fortsatt suveränitet över en enad judisk huvudstad (personerna på bilden har inget med artikelns innehåll att göra).

Foto: LM Adrian

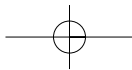
Israels / Palestinas framtid kopplad till rättvisa, fred och mänskliga rättigheter har blivit något av en vattendelare inom västerländsk protestantisk kristenhet. De kristna sionisterna har sitt synsätt medan övriga kristenheten som exempelvis Sveriges Kristna Råd, Lutherska världsförbundet, Reformerta världsalliansen och Kyrkornas världsråd tydligt talar för att ockupation måste upphöra, att både Israel och Palestina har rätt att existera inom säkra gränser.

Kristen sionism i Sverige

Grupper i Sverige som står för idéer som kan betecknas som kristen sionism koncentrerar sig – i motsats till starka amerikanska högerkristna intressen – i huvudsak på att vara understödjare av staten Israel och mindre på att lansera sluttidens katastrofer och slaget vid Harmageddon.

⁴ <http://www.holyland-lutherans.org/newsletters/january2003.htm>.

⁵ *CornerStone Winter 2003*.

- Med en bakgrund av Israels flagga har Nya Dagens (hemsida) bästa annonsplats haft budskapet "Följ med Ulf & Birgitta Ekman och Livets Ord till Israel!". Livets Ord menar att det finns ett akut behov "av att kristna står upp för Israel och är sanna vänner till judarna". Deras nyhetsbrev "Rapport Israel" ska utgöra en motvikt mot allmänna massmedia. Genom "Operation Jabotinsky" har Livets Ord sedan 1993 hjälpt över 7 000 judar att emigrera till Israel.

- Den Internationella Kristna Ambassaden i Sverige ser det vara "Guds kallelse att visa Israel att många kristna står i tro tillsammans med dem för ett återupprättat Israel". Judar och kristna ses som ett enda folk i Messias. Man anger sig arbeta för Israels återupprättelse bland annat genom att föra judar från forna Sovjetunionen (60 000), Etiopien och Argentina till Israel. I inbjudan till att delta i den så kallade "Lövhdyddohögtiden 2004 - den himmelska glädjefesten" är den centrala bilden premiärminister Ariel Sharon i ambassadens talarstol vid förra årets samling som betecknas "en jättemanifestation för Israel". (Här kan vara värt att notera att den engelska temat är "Thy Kingdom Come" och utan Sharon i centrum.

- Israels vänner presenterar sig som en kristen ekumenisk organisation med syfte att "väcka kärlek och intresse för Israels folk". Man arbetar bland annat genom "trädplantering och vattenprojekt i Israel och insatser för att ekonomiskt bidra till judars hemresa till Israel". Man driver bland annat tidningen "Israels vän", Israelkonferenser och har ett familjehotell Orit i Netanya.

- Föreningen Shalom över Israel - Löfteslandet anger sig ha förankring i de "evangeliska trossamfundet" i Sverige. Man vill utgöra stöd till Israels folk och land bland annat genom att lyfta fram vad Bibeln säger om Israel. Man driver en tidning och har konferensverksamhet.

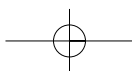
- På Nya Dagens hemsida har också funnits en annonskampanj: "Vakna upp inför det som sker!". Bakom kampanjen står Flammor - profetisk tidskrift, tidskrift och hemsida, som drivs av Holger Nilsson. Israel utgör det stora tidstecknet och människans ställningstagande kan enbart vara för eller emot Israel. Alla som i ständiga uttalanden attacker staten Israel och därmed det judiska folket kommer på domens dag att dömas av Jesus.

- Metodistpastorn Berndt Isaksson kan också nämnas i detta sammanhang. Han uppger sig vara "svensk, metodist och sionist". Budskapet han framför synes tydligt genom rubriker som "Visa lojalitet med Israel", "Tidstecknen visar att Jesus kommer snart!" och "Islam det stora hotet mot Israel och världsfreden!"

Läs vidare:

Sabeel: www.sabeel.org

Evangelisk lutherska kyrkan (ELCJ): <http://www.holyland-lutherans.org>

Den Gode herdens svenska skola har nu sommarlov, men de flesta elever hade velat gå kvar. Vi är instängda i Betlehem och kan inte göra någonting på lovet, säger de. Foto: LM Adrian

Den Gode Herdens svenska skola idag

Sommarlovet har just börjat - men knappast efterlängtat.

När lovet kommer har de 420 flickorna på vår skola inget att göra. Bättre är det under terminerna då har man skolan att gå till. Utan några större avbrott har vårterminen genomförts.

Men Betlehem är en stängd stad och mer tillsluten blir den av den mur som israeliska regeringen bygger för att stänga Betlehemsborna än mer inne eller ute, beroende på hur man ser det. Därför blir inte sommarlovet någon befrielse. Det finns ingenstans att ta vägen och inget att göra.

I slutet av terminen genomfördes en Öppet Hus-dag då eleverna visade upp vad de gör i skolan. Föräldrar och syskon kom och fick njuta av både sång och dans och se vad flickorna håller på med i de olika ämnena.

Den 29 maj firades studentexamen. De nästan 25 nybakade studenterna fick sina betyg ur biskop Munib Younans hand.

Under läsåret har lärarna fått fortbildning genom pedagogiska institutionen på Betlehems universitet. Undervisningen i engelska har utvecklats.

Mänskliga rättigheter, barnkonventionen, fred, jämställdhet är en del av de teman som bearbetats under läsåret.

Besöken utifrån är inte vanliga längre desto mer betyder de besök som ändå sker.

Två generalkonsuler på besök

Under våren har skolan haft besök av den svenske generalkonsuln Göran Berg som kom i sällskap med Jerusalemsföreningens lokale representant förre generalkonsuln Arnold Hjertström.

Dessutom har skolan besökts också av Finlands generalkonsul som lotsades runt av biskop Munib Younan som fått sin utbildning i Finland och som därmed också talar finska.

Arbetslösheten är fortfarande mycket stor och det som förvärrat situationen är att matpriserna stigit med närmare 20% på kort tid. Detta leder till för skolans del att föräldrarna fått det ännu svårare att betala elevavgifterna varför vår insats från Sverige behöver öka.

Fotnot: Sveriges ambassad i Israel ligger i Tel Aviv, eftersom Sverige i likhet med övriga länder inte accepterar Jerusalem som Israels huvudstad, enligt FN:s delningsbeslut 1947. Istället finns generalkonsul stationerad där.

Jerusalemföreningens sjukhus är under renovering med bidrag från bl a SIDA
Foto: LM Adrian

Renoveringen av sjukhuset

Den äldsta delen av Jerusalemföreningens sjukhus i Betlehem, som idag drivs av den palestinska hälsovårdsmyndigheten, renoveras för närvarande som vi rapporterat om tidigare.

Byggfirman som fått uppdraget att genomföra renoveringen i konkurrens med femton andra firmor kommer ifrån Beit Sahour, Herdarnas äng, och ägs och drivs av en kristen palestinsk familj.

Att det var så många firmor som lämnade in anbud beror på att antalet byggprojekt är så litet i området. Det betyder därför mycket att sjukhusrenoveringen kan genomföras nu och ge arbeten åtminstone till några förutom att sjukhuset efterlängtat och nödvändigt kan öka sin kapacitet något.

Renovering kan genomföras tack vare SIDA, Johanniterorden, enskilda givare och genom en egeninsats av Jerusalemföreningen, medel som fonderats i Jerusalem under årens lopp just för sjukhuset.

Dialog som ett gudomligt imperativ

På Svenska Teologiska Institutet (STI) i Jerusalem samlas varje månad en grupp judiska, kristna och muslimska kvinnor. Detta är Women Interfaith Encounter, som är en av flera dialog-grupper inom ramen för den israeliska organisationen Interfaith Encounter Association. Se hemsidan www.interfaith-encounter.org.

Vid ett av vårens möten presenterades "Helandets lapptäcke" (se omslagsbild) som några av kvinnorna har sytt. Täcket består av 72 ihopfogade bitar av olika design – en symbol för kvinnornas ansträngningar, kämpande och hopp.

En annan organisation med omfattande religionsmötesarbete är ICCI – Interreligious Coordinating Council in Israel. Se hemsidan www.icci.co.il. ICCI är i Israel representant för World Conference of Religions for Peace, en internationell sammanslutning av representanter från världsreligionerna i ett gemensamt arbete för fred och försoning.

WCRP är aktiv på några av jordens mest krigsdrabbade platser (till exempel Bosnien, Kosovo, Sierra Leone) för att skapa multireligiösa samarbeten vilka i sin tur mobiliserar människor till sociala och humanitära insatser.

Religiös gemenskap – den bästa organisationen

Tanken bygger på insikten att religiösa gemenskaper idag är de största och bäst organiserade civila institutionerna, med kapacitet att åstadkomma förändringar i frågor som rör konfliktlösning och försoning, utbildning för fred, barnens villkor, mänskliga rättigheter, miljö, nedrustning och säkerhet.

Organisationen är unik så till vida att den etablerar samarbeten mellan traditionella strukturer och institutioner. Se hemsidan www.wcrp.org. WCRPs generalsekreterare, Dr. William Vendley, var inbjuden talare till ICCIs årsmöte i Jerusalem tidigare i våras.

I ett mycket intressant och angeläget panelsamtal mellan Vendley och rabbinen David Rosen (från American Jewish Committee) om religionens roll i fredsskapande processer, med specifik hänvisning till Israel-Palestina-konflikten, sades bland annat följande:

– Det är viktigt att stötta de religiösa ledare som representerar majoriteten att säga det är säkert och legitimt att vara för fred och försoning. Det är viktigt att stödja de grupper och ledare som vill möta den andra sidan och som blir hotade till livet av sina egna för att de vågar möta fienden.

Både israeler och palestinier känner sig som offer

Det är paradoxalt att samtidigt som Israel-Palestina-konflikten förvärras, sker en ökning av interreligiösa initiativ i området; inte minst mötet i Alexandria i januari 2002, som var det första gemensamma initiativet någonsin av judiska, kristna och muslimska ledare i det heliga landet.

Tidigt på påskaftonen den 10 april fick STI besök av etiopisk-ortodoxa munkar som välsignade STI med sång, klockspel och rökelse Foto: Anders Blomquist

Både israeler och palestinier känner sig som offer; utifrån existentiella såväl som historiska och nutida perspektiv.

Hur komma vidare, bort från förlamande syndabockstänkande och offermentalitet? Kan vi förflytta oss bortom vår egen smärta och erkänna den andres smärta?

Här kan religionerna vara konstruktiva. Men vi måste vara medvetna om att när grupper, inklusive religiösa gemenskaper, känner sig hotade, blir ledarens roll att (likt de bibliska profeterna) trösta och uppmuntra sitt eget folk.

Tina och Anders Blomquist, t f föreståndare och kaplan på Svenska Teologiska institutet i Jerusalem, återvänder i sommar till Sverige efter fyra år på Profeternas gata. De efterträds av Mats och Kerstin Högelius, som närmast kommer från rektorsbostaden på Helsingborgs högskola. Foto: Lotta Sandberg

Behövs en tredje part

I utsatta situationer är det sällan möjligt för religiösa ledare att vara fokuserade på annat än den egna gruppen; svåra tider medför inåtvändhet och ett stärkande av identiteter. Därför behövs en tredje part, hjälp från utsidan, goda medlare som kan bryta igenom och frambära budskap mellan parterna.

David Rosen betonade dialogen som ett gudomligt imperativ – i väntan på och som förberedelse inför gryningen: har vi inte alla en och samme fader? Är vi inte skapade av en och samme Gud? varför handlar vi då trolöst mot varandra...? (Malaki 2:10).

William Vendley formulerade behovet av ett gemensamt språk för samarbete mellan judar, kristna och muslimer, och avslutade med en kraftfull uppmaning: "Re-enter the public square together. Address areas of care and co-existence. Doctrinal sharing is simply not required!"

Tina Haettner Blomquist

t f föreståndare på Svenska Teologiska Institutet i Jerusalem

Vattenförsörjningen

– den livsavgörande frågan för Israel och Palestina

Israel har i historien gjort sig känt för att få torrt ökenlandskap att blomstra. Men när man passerar vägspärren som separerar Västbanken från Israel är det långt ifrån blommande landskap man ser.

I ett vitt stenhus i utkanten av Betlehem ligger forskningsinstitutet Applied Research Institute Jerusalem. Alice Nassar, 28 hälsar välkommen vid den stora grinden. Hon arbetar med ett vattenprojekt som handlar om vattentillförsel kring Döda Havet.

–Visst är vattenfrågan ett problem, säger hon och lutar sig tillbaks i stolen i det lilla rummet. På väggen hänger en karta över hur vattenresurserna skulle fördelats enligt Osloavtalet II. Fredsavtalet slöts mellan Yasser Arafat och Yitzhak Rabin 1993. Då trodde många att man var nära en lösning. Men konflikten mellan israeler och palestinier fortsätter att trappas upp. Och många menar att vattenfrågan är central.

–En bestraffningsmetod som israelerna använde mot palestinerna under andra intifadan var att slå sönder palestinska vattenledningar, säger Alice Nassar.

Hundratals brunnar förstörda av Israel

Enligt det palestinska jordbruksdepartementet har israeliska myndigheter mellan september 2000 och augusti 2003 förstört 236 vattenbrunnar på Västbanken och 226 i Gaza.

– Det är ett sätt för Israel att utöka sin kontroll över vattenresurserna. Ett annat, säger hon, är att expandera de olagliga israeliska bosättningarna som byggs på palestinskt område.

Medan bosättarna gräver brunnar på palestinsk mark begränsas palestiniers rätt att gräva fler brunnar av israeliska myndigheter.

”Vi får inte uttala oss om vattenfrågan!”

Israeliska vattenmyndigheter undviker att kommentera vattenfrågan.

–Tyvärr får jag inte uttala mig om dessa frågor, säger LeeHee Laron. Hon arbetar med vattenfrågor på Ministry of Infrastructure i Jerusalem. Hon förklarar att det är förbjudet för samtliga statligt anställda att tala om vattenkonflikten.

–Vattenfrågan är mycket känslig och även om jag har mina personliga åsikter är detta något jag inte kan uttala mig om offentligt, säger hon.

Makt ger kontroll

Hur och när vattenkonflikten ska lösas hänger naturligtvis ihop med den politiska situationen. I dagsläget ser

Det finns detaljerade kartor från 1993 i samband med osloöverenskommelsen som beskriver såväl vattenkällorna som reservoarerna
Foto: LM Adrian

det mörkt ut. Men Alice Nassar menar att man måste se problemet i sin helhet. Att finna mer hållbara bevattningssystem och ta vara på vattenresurser såsom regnvatten är ett steg mot en lösning, säger hon. Föreningen är också en stor del av problemet. Hon säger att ett annat steg i rätt riktning skulle vara att rena avloppsvattnet – något som i allt större utsträckning sker i Israel. På Västbanken däremot, är det svårt eftersom det är omöjligt att få tillstånd att bygga ut de reningsverk som finns.

Anna Jonasson

Fakta:

- I Sverige är tillgången till vatten 20 000 m³ / person och år, motsvarande siffra i Israel är 300m³, på Gazaremsan 50m³.
- Det dagliga per capita intag av vatten i Israel är 350 liter medan palestinier intar ca 70 liter om dagen. Världshälsoorganisationen WHO:s rekommendation är 100 liter per person/dag.
- Västbanken ligger på ett så kallat inströmningsområde. Utströmningsområdena finns både i Israel och på Västbanken. Om för mycket vatten tas ifrån inströmningsområdet blir det mindre vatten på utströmningsområdet där vattnet strömmar ut i naturliga källor.
- I augusti 2002 påbörjade israeliska myndigheter bygget av en säkerhetsmur som kommer att spärra av stora delar av Västbanken från Israel. Med murbygget kommer 30 palestinska grundvattenkällor att hamna på den israeliska sidan av muren.

Källor:

“Why states cooperate over shared water: The water negotiations in the Jordan River Basin”, Anders Jägerskog, UD
Center for Economic and Social Rights, www.csrc.org
Btselem – israelisk organisation för mänskliga rättigheter www.btselem.org

Enligt det palestinska jordbruksdepartementet har israelisk militär mellan 2000-2003 förstört ca 400 000 vattenledningar. Foto: Marc Zeitoun

Svenska kyrkans utsända rapporterar från Betlehem och Jerusalem

I vår svenska gudstjänst som vi firar varannan vecka, påminns vi nu om att vi lever i påsktiden med påskens "eftervärme" och möjligheter. Att åter få fira påsken här i Jerusalem på de autentiska platserna är en speciell upplevelse. I år sammanföll vår påsk, de ortodoxa kyrkornas och den judiska påsken, vilket händer ca en gång per decennium. Vid normala förhållanden blir det då trängsel vid de heliga platserna men i år med färre pilgrimer och turister gick det rätt smidigt.

Meden det ännu var mörkt vandrade de upp mot Olivberget för att fira mässa
Foto: Anders Blomquist

I Stilla Veckan hade vi en annorlunda vesper på taket till Tantor (ett teologisk center som ligger vid gränsstationen mellan Betlehem och Jerusalem och där Inger och Kjell Jonasson bor), med en vidunderlig utsikt mot Jerusalem, Betlehem, Beit Jala, Beit Sahour och Döda Havet med Moabs berg i Jordanien i bakgrunden.

Muren synlig överallt

Det var en blåsig och kylig eftermiddag och med den nyligen uppförda separationsmuren som förgrund mot Betlehem, (brödhus på hebreiska), sjöng och läste vi tillsammans om Kristus som kom för att riva alla murar mellan människor. Vi bröt ett pitabröd (som är vardagsbrödet för människor här) och delade det som ett tecken på delaktighet i den brustenhet och det misslyckande som bygger murar istället för broar mellan människor.

Långfredagsvandringen för oss skandinaver var en av de bästa vi varit med om i Jerusalem där vi förunderligt nog lyckades få plats för bön och stillhet i de flesta kapell längs stationerna. På kvällen firade vi en nattvardsgudstjänst i lutherska kyrkan i Beit Sahour, där vi har många vänner sen' vi bodde där.

Gudstjänst på Olivberget

Påskdagsmorgon på Olivberget blev en härlig gudstjänst med "uppståndelse-rapp" av ungdomar, dopförnyelse, nattvard och påskpsalmerna. "Vad är murar, vad är gravar... Han är med oss alla dagar, Halleluja" sjöng vi med den höga muren vid Abu Dis i synfältet.

På Påskdagen firades mässa med den svenska församlingen i Jerusalem ledd av Anders Blomquist och Kjell Jonasson – i bakgrunden muren vid Abu Dis Foto: Anders Sandberg

Läget i landet är oförändrat med en våldscirkel som ständigt kräver nya offer och där de utomrättsliga avrättningarna av Hamasledarna förstärker fiendskapen och följs av nya hot om vedergällning som trappar upp säkerhetsläget och ökar övergrepp och repression.

Det som dominerat spalterna förutom muren, som byggs vidare dag för dag, är Sharons utrymningsplan för Gaza. Vad denna plan syftar till och kommer att få för konsekvenser när och om den genomförs ensidigt utan samordning med Palestinska myndigheten, skrivs det mycket om. Med Likudpartiets nej till Sharons plan framstår den än mer osannolik och hur detta misstroende påverkar politik och styre framöver återstår att se. Någon har sagt att det bara finns inrikespolitik i Israel! Särskilt nu upplevs det så, även om inverkan både i regionen och i världen är stor.

Trots det politiska läget kämpar det internationella centret i Betlehem ICB (som tillhör den lutherska kyrkan och där Inger Jonasson arbetar), en trotsig kamp att "skapa en så normal tillvaro som möjligt i en onormal livssituation" som pastor Mitri Raheb uttryckte det till en svensk grupp på besök där bl a Helle Klein var en av deltagarna. I dagarna invigs restaurangen, baren och det nyrenoverade gästhemmet där egna konstnärers glasfriser och keramikreliefer murats in i väggarna. Mycket vackert!

Alltmer instängdhet i Betlehem

Invånarna i Betlehemsområdet blir alltmer hänvisade till ett liv, instängda och otillättna att ta sig ut. Även om det ganska ofta är officiellt stängt vid vägspärren in till Betlehem har Inger ännu inte haft några större problem att ta sig till sitt ar-

bete på centret. Hon är den enda i arbetslaget som inte är palestinierna och från Betlehem och känner en uppskattning för att hon dagligen tar sig dit, även om det ibland är förenat med en del besvär.

En dag mötte vi en kvinna som deltagit i de uppmärksammade och rätt framgångsrika icke-våldsaktionerna mot separationsmuren i byar längs gröna linjen norr om Jerusalem. Hon berättade sorgset och uppgivet om hur de senaste fredliga demonstrationerna helt brutalt slagits ner med våld av israeliska soldater och poliser. En ung pojke sköts med en kula som gick genom kroppen och skott med skarp ammunition ven över huvudena på de fredliga demonstranterna. Vid en kvinnodemonstration sköts helt oprovocerat tårgasgranater mot kvinnorna och hästburen polis slog ner gamla kvinnor med batonger.

Efter detta tvekar man nu i dessa byar om fredliga ickevåldsmetoder längre är en framkomlig väg att påverka och att priset blir för högt.

Man kan hoppas att det som såg ut som en ljuspunkt i mörkret, en begynnande konsekvent ickevåldskamp mot muren och ockupationen inte ska släckas.

Vi vill avsluta med några citat från biskop Munib Younan, Jerusalem:

"Kampen står mellan dem som söker fred och dem som söker krig. Vi är svagast när vi använder makt och våld.

Gevärets väg är så högljudd att den dränker ickevåldets röster.

Ett vittne talar för rättvisa. Ett vittne talar för värdighet. Ett vittne talar ut om mänskliga rättigheter. Ett vittne talar för en rättvis fred - inte bara för den egna freden och säkerheten utan fred för alla. Vi är sköra. Vi är svaga.

Men budskapet gör våra svaga kroppar starka.

Uppståndelsen skapar nytt liv i oss, återupplivar kärlek, främjar fred och kallar till försoning i att leva tillsammans i ett land. Rättvisa och sanning kan aldrig bli tystade; till slut kommer de att vinna."

Ur Munib Younans bok: "Witnessing for Peace - in Jerusalem and the World", Augsburg Fortress Press 2003 (recenserad i tidigare nummer av SJF).

Kjell och Inger Jonasson

Adress: E.L.C.J. P.O.Box 14 0 76, 911 40 JERUSALEM,
e-post: jonasson@palnet.com

Påskvandring i Gamla stan, i första raden går kaplan Anders Blomquist och SKM:s utsände Kjell Jonasson, tillika styrelseledamot i Jerusalemsföreningen. Foto: Anders Sandberg

En ekumenisk följeslagares personliga reflektioner:

Två folk har fastnat i ett järngrepp av hat!

Ursäkta alla mina upprepningar, men det här är något ni måste veta! Det här handlar om två folk som fastnat i ett järngrepp av rädsla, hat och hämndbegär. Det är inte rättvist, det är inte moraliskt riktigt och det är inte något vi kan acceptera.

Jag läste just i Haaretz, en engelskspråkig israelisk dagstidning, att den tusende israelen dödats idag. På den palestinska sidan har intifadan krävt 2900 dösoffer. Våldet fortsätter. Det strukturella är kanske värst.

Palestinierna lider av reseförbud, tillståndsexercis och kraschad ekonomi.

Israelerna lider av ständig oro för självmordsattentat och sviktande statsfinanser.

Alla lider.

Jag har inte mött någon som uppskattar situationen. Hur man skall komma ur den är de dock få som vet.

Bland palestinierna på Västbanken finns ett hopp om att omvärlden skall reagera. Bland Israels fredsvänner finns samma önskan. Omvärlden måste se vad som händer här och hjälpa dessa två folk att få lite handlingsutrymme för sin fred. Just nu är de knutna till varandra med strypsnorar. Om den ene rör sig kommer både den egna snaran och den andres att dras åt.

Långa resor börjar med ett första steg

Vi, som säger oss vara kristna, måste ta vårt ansvar och tala för dem vars röst inte hörs i världen. Vi kan inte sitta tysta och beskedligt hålla med världens ledande män vars lojaliteter och skäl inte alltid är så hedervärda. Vi har ett uppdrag, att vara jordens salt, världens ljus, att vara fredsmäklare, att gråta med dem som gråter, att älska vår nästa...

Vårt uppdrag är stort. Men även långa resor börjar med ett första steg. Så lyft på fötterna, höj era röster vänner! Det finns ingen anledning att sticka under stol med att döda är fel. Varför tåga? Vi är kristna, vårt ansvar är stort, vi måste tala.

Här i de länder som tycks leva på hatet till varandra finns inga enkla lösningar. Retoriken är svår att genomskåda, frågorna komplexa, skälen många och historien omfattande.

Men, somligt är enkelt. Det är fel att döda. Det är omoraliskt att förtrycka. Kollektiv bestraffning är förbjudet. Vägen till fred går, enligt min mening, inte genom krig.

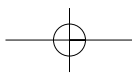
Så är jag kanske blåögd, somliga skulle säga rent av dum, men jag väljer i sådana fall att hellre vara en dåre än att acceptera våldet som den enda vägen. Våldet talar med hög röst just nu, det har blivit den enda rösten.

Att "bekämpa terrorismen" har blivit ett sätt att rättfärdiga vilka medel som

Murbygge vid Qalandiya, norra Jerusalem Foto: Anna Pettersson

helst. Men vem talar med fredens röst mitt i allt detta? Vem säger
 "Älska din nästa"?
Ramallah 13/5 2004
Anna Pettersson, e-post: makaron39@hotmail.com

Jag arbetar för Kyrkornas Världsråd som EA, Ekumenisk följeslagare, för programmet EAPPI. Ovanstående text är personliga reflektioner och följer inte med nödvändighet KVs och EAPPIs officiella linje.

Det ekumeniska följeslagarteamet som är stationerat i Ramallah fram till juli månad: Randi från Norge, Ilse från Schweiz, Laura från Kanada och Anna Pettersson från Sverige

Ett spännande initiativ: Exemplet Syrien!

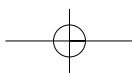
Det kristna arvet i Mellanöstern är en viktig (eller mer än viktig) del av hela den kristna kyrkans historia. Det var här som den unga kristendomen lärde sig den svåra konsten att översätta sin tro från en kultur till en annan. Övergången från "judekristendom" till "hednakristendom" fungerar som mönster för hur tron med bevarad trohet mot ursprunget kan hitta nya uttrycksformer.

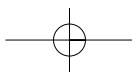
Lika tydligt är detta i nästa fas i Mellanösterns kristna historia: mötet med islam. Samlevnaden med denna tredje stora monoteistiska religion under 1400 år gör att Mellanösterns kyrkor tränats i att använda - eller avvisa - uttrycksformer i den omgivande kulturen, och det har också lett till en spännande dialog med islam.

Ökenfäder, kyrkofäder (och -mödrar), kloster, styliter - och en högst levande kristen kyrka mitt i Mellanösterns hav av islam - det är något att lära sig av för det västerland som allt mer måste söka sig tillbaka till sina rötter!

Syriens kristna historia, de syriska ökenfäderna och den nutida syriska kristendomen är ett tydligt övningsexempel - också för västerländska kristna och för alla som är intresserade av religions- och kulturdialog. Lunds universitet, i samverkan med Växjö stift, har fångat upp intresset för detta och ordnar i höst en 5-p-kurs om "exemplet Syrien", med föreläsningar i Växjö av professor Samuel Rubensson och en resa till Syrien i oktober. Ett initiativ att ta efter på fler håll i den svenska kristenheten, där man överallt idag behöver mer kunskap om islam, om mångkultur och om Mellanösterns spiritualitet.

Peter Bexell

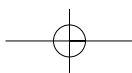

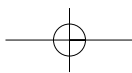

Gåvoredovisning

Inkomna bidrag och gåvor under perioden 1 mars 2004— 21 maj 2004

Medlemsavgifter och gåvor: Rolf G. Mayer, Stockholm, Inger Lindroth, Eskilstuna, Ewa Svensson, Växjö, I Björkman, Malmö, Helene Egnell, Stockholm, Anne Mari Ericsson, Örebro, Georg Sjöberg, Värends Nöbbele, Ulla o Mats Zackrisson, Jönköping, Bengt Ekhem, Båstad, Margareta Audell, Karlstad, Agnes Willman, Karlstad, Anders Olsson, Delsbo, Roland Resfjord, Falun, Lilian Oscarsson, Stockholm, Signe Rudberg, Borås, Birgitta o Elisabeth Nygren, Ekenässjön, Okänd, Ulla Norlén, Växjö, Martin Tunström, Växjö, Vilho Kurujoki, Borås, Iréne Ungelheim, Göteborg, Linnéa Blomquist, Hovmantorp, Margareta o Alf Johansson, Kalmar, Alf Nilsson, Mörbylånga, Gösta Wrede, Solna, Margit Lindberg, Spånga, Karin Grundberg, Stockholm, Magnus Ottosson, Uppsala, Birgitta Ivarsson, Växjö, Gertrud o Olof Göransson, Överlida, Gustaf Björck, Uppsala, Harald Thorén, Falkenberg, Aarno o Marianne Lindroos, Gävle, Brita Feder, Insjön, Karl-Gösta Markström, Sörberge, Bengt Risberg, Örnsköldsvik, Gunnel Persson, Lund, Else Linder, Hudiksvall, Arne Back, Uppsala, Sonja Olsson, Åby, Lars Österlin, Lund, Lennart Sacrédeus, Mora, Marianne o Torkel Falkenberg, Träslövsläge, Harald Nyström, Jönköping, Allbrandt, Stockholm, Ingrid Eriksson, Åkersberga, Tullia Linders, Bromma, Gillis Sangell, Stockholm, Ulla o Bengt Collste, Stockholm, Birgit Lindström, Enskede, Fredrik Löwenhielm, Stockholm, R Andersson, Tyresö, Agneta Stojilkovic, Åkersberga, Kerstin Lundkvist, Vallentuna, Britt Hansson, Järfälla, Gustaf Ståhlberg, Umeå, Astrid o David Termén, Uppsala, Anna-Greta Erikson, Kolmården, Anita o Ivar Franzén, Kungsbacka, Gullan Edström, Skellefteå, Marianne Westrin, Sundsvall, Philippa Wiking, Vetlanda, Eva Karlsson, Växjö, Christer o Monica Spjuth, Mullsjö, Ruth o Carl-Gösta Weidow, Skara, Tulle Lindström, Gräddö, Birgit Hjort, Hässelby, Anders Ekholm, Södertälje, Elisabeth Wendel-Olbert, Ullared, Runa Enochsson, Västerås, Georg Gripenstad, Haparanda, Maja Hammar, Malmö, Sven J Enlund, Runhällen, Birgitta Magni, Sköndal, Börje o Inga-Lill Andersson, Värnamo, Maj-Britt Gunther, Borås, Allan Fridsberg, Farssta, Karin Simonsson, Stockholm, Kerstin Hall, Växjö, Anton Elm, Växjö, Leif o Marianne Fransson, Hovmantorp, Gunborg o L H Ågren, Lidingö, Lars-Gösta Steensrum, Linköping, Harry Nyberg, Uppsala, Berta Söreke, Gemla, Bengt Ljunghill, Växjö, Margareta Styf, Sundsvall, Lars Artman, Örkelljunga, Bengt Widell, Vetlanda, Torsten Bergsten, Uppsala, Eva Selling, Växjö, I Linderöth, Eskilstuna, Erik Hedbom, Torsåker, Sture Hägglund, Ålandsbro, Märta Pålsson, Asmundstorp, Hardy Jönsson, Bjärnum, Harald Thorén, Falkenberg, Brita Isaksson-Ström, Töre, Solweig o Bengt Holmberg, Hjärup, Inger o K-G Fridman, Stockholm, E P Eklund, Uppsala, Ingemar Svennebring, Jönköping, Karl Fredrik Ferbom, Södra Sandby, Margareta o Rune Gunnarsson, Växjö, Paul-Ragnar Melin, Jönköping, Eva o Ingemar Petersson, Värnamo, Marcus Willén, Örebro, Inga-Stina o Hans Glimberg, Linköping, Bengt Ekhem, Båstad, Ingrid o Alf Hansson, Luleå, Hardy Jonsson, Bjärnum, Ingrid Raattamaa, Norberg, Rolf G. Mayer, Stockholm, Rune Ljungkvist, Leksand, Aarno o Marianne Lindroos, Gävle, Elsa Nyberg, Västerås, Inger Lindroth, Eskilstuna, Georg Sjöberg, Varend Nöbbele, Majken Westin, Skoghäll, Marit Ståhl, Johanneshov, Harald Thorén, Falkenberg, Karl-Gösta Engquist, Överums, Kerstin Rehn, Tingsryd, Berit Hagman, Lammhult, Birgitta o Elisabeth Nygren, Ekenässjön, Sten Rodhe, Lund, Christer M-son Mobeck, Norrköping, Ursula o Stig Fahréus, Växjö, Ulla Norlén, Växjö, Linnéa Blomquist, Hovmantorp, Margareta o Alf Johansson, Kalmar, Karl-Gösta Engquist, Överums, Margareta o Rune Gunnarsson, Växjö, Margareta Svanström, Jönköping, Marianne o Rune Stråth, Hovmantorp, Else Linder, Hudiksvall, Aarno o Marianne Lindroos, Gävle, Kerstin Rehn, Tingsryd, Karl-Gösta Engquist, Överums, Birgitta o Elisabeth Nygren, Ekenässjön, Lars Österlin, Lund, Frida Danell, Växjö, Agneta Stojilkovic, Åkersberga, Gösta Carlsson, Borås, Bertil Grunnesjö, Delsbo, Karl-Gösta Engquist, Överum, Kerstin Lundkvist, Vallentuna, Kerstin Rehn, Tingsryd, Astrid Degerman, Lindesberg, Siv Olsson, Broakulla, Anders Lindman, Göteborg, Marit Ståhl, Johanneshov, Anna Greta Eriksson, Kolmården, Marianne Westrin, Sundsvall, Eva Karlsson, Växjö, Börje o Inga-Lill Andersson, Värnamo, Berit Hagman, Lammhult, Leif o Marianne Fransson, Hovmantorp, Berta Söreke, Gemla, Bengt Ljunghill, Växjö, Kalmar kyrkliga samfällighet, I Linderöth, Eskilstuna, Elisabeth Odén, Helsingborg, Ingrid Åshuvud, Lund, Ulf Claesson,

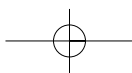

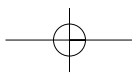

Gävle, Gunilla o Leif Andersson, Värnamo, Fam Björk, Tierp, I B,Falköping, Christina Kullenberg, Kungälv, Per Hammar, Lund, Ruth Ohlsson, Anderstorp, Bengt Gustaf o Gudrun Aurelius, Norrköping, Birgitta Jarl Växjö, Lena o Michael Hoff, Örebro, Ruth o Carl-Gösta Weidow, Skara, William Johansson, Söderåkra, Frans Wärléus, Trelleborg, Marie- Anne o Anders Wahlström, Färjestaden, Per Hammar, Lund, Tore Nygren, Linköping, Greta Agestam, Kalmar, Lars Göransson, Norrköping, Bengt Elias, Göteborg, Bo Ekström, Stockholm, Håkan E Wilhelmsson, Lund, Hillevi Johansson, Bromma, Marianne o Torkel Falkenberg, Träslövsläge, Greta Agestam, Kalmar, Leif Hall, Växjö, Märta Rahne, Trollhättan, Arbetskretsen för Bomhus kyrka, Gävle, Carl Eric Svensäter, Markaryd, Kerstin Billinger, Lidköping, S:t Pers syförening, Sigtuna, Fredrik H Persson, Sundbyberg, Ingegerd Fries, Umeå, Tullia Linders, Bromma, Eva o Erik Aurelius, Lund, Elsa Moreaus o Fredrik H Persson, Sundbyberg, Anna Yttergren, Gävle, Fam Adrian, Lund, Charles J. Donuvan, Los Osos, Californien, Göteryds kyrkliga syförening, Linnea Bothén, Jönköping, Hovmantorps kyrkliga kvällssyförening, Britt-Mari Nilsson, Tävelsås, S:t Mikael's arbetskrets, Visby, Yvonne Carlström, Lund, Karl-Gösta Markström, Sörberge, V:a Sönnarslövs gamla arbetsförening, Nossebro, Linnea Bothén, Jönköping, Sofia kyrkliga församlingskrets, Terri Snyder, Edmonton, Canada, Linneryds kyrkliga syförening, Skatelövs V. sykrets, Hagshults kyrkliga syförening, Gubbängens kyrkliga syförening, Kyrkliga kvällsgruppen Anderstorp, Pjäteryds kyrkliga syförening, Sköndals kyrkliga syförening, Enbo kyrkliga syförening, Skärplinge, Väsby kyrkliga syförening, Linnea Bothén, Jönköping, Mariakyrkans Arbetskrets, Ljungby, Helgeandsstrarna, Alsike kyrkliga syförening, Heliga Korsets arbetskrets, Kalmar, Stensholms kyrkliga arbetskrets, Bockara kyrkliga syförening, Fotvården Amazonen, Stockholm, Döderhults kyrkliga syförening, Öjaby kyrkliga syförening, Bo Ekström Stockholm, SigBrit Fors, Växjö, Alice Haglund, Gävle, Anna-Greta Ezelius, Västerås, Gunilla o Leif Andersson, Värnamo, Tommy Lööv, Västerås, Ängelholms Luntertun Rotaryklubb, Gunilla Lindén, Stockholm, Tomas Bern, Stockholm, Johan Thelin, Nybro, Töreds kyrkliga syförening, Knista kyrkliga syförening.

Gåvor till sjukhuset: Ingemar Emrén, Uppsala, Curt Palmcrantz, Fjagersta, Gustaf Ståhlberg, Umeå, Per-Erik Åbom, Jönköping, Stina Josefsson, Haverdal, Birgit o Paul Lundell, Vaggeryd, Eric Åkerberg, Varberg, Gullan Edström, Skellefteå, Ola Gran, Nacka, Anne Mari Ericsson, Örebro.

Faddergåvor: Rolf G. Mayer, Stockholm, Linnéa Linderöth, Oskarshamn, Forsa kyrkliga syförening, Anders Hedström, Östersund, Signe Rudberg, Borås, Torestorps kyrkliga arbetskrets, Adolf Fredriks kyrkliga syförening, Horda kyrkliga sykrets, Bärebergs kyrkliga syförening, Ingeborg o Tore Furberg, Uppsala, Anders Olsson, Delsbo, Slätthögs kyrkliga syföreningar, Inga Lisa Gustafsson, Växjö, Madeleine Eurenus, Stockholm, Tina Lönneborg, Färjestaden, Anna Bergström, Ludvika, Margareta o Rune Gunnarsson, Växjö, Gunvor o Karl-Anders Sundström, Täby, Marianne o Rune Stråth, Hovmantorp, Ingrid Eriksson, Åkersberga, Ruth Lundberg, Hisingens Backa, Anna Bergström, Ludvika, Madeleine Eurenus, Stockholm, Inga Lisa Gustafsson, Växjö, Tina Lönneborg, Färjestaden, Banköverföring, Brita Isaksson Ström, Töre, Gunnel o Gunnar Carlsson, Växjö, Karl-Gustaf Lundgren, Alingsås, Dag Fast, Stockholm, Maria Adrian, Växjö, Viola o Bror Jansson, Halmstad, Cecilia Brannström, Tyresö, Karin Lundström, Huddinge, Sigrid Eliasson, Kungälv, Maria Adrian, Växjö, Joakim o Maria Johansson, Mapoto, Mocambic, Gunilla Lindén, Stockholm, Karin Lindström, Huddinge, Jessica Sundberg, Växjö, Gunnel o Gunnar Carlsson, Växjö, Bill-Göran Andersson, Skoghall, Kjell-Arne Oredsson, Kalmar, Ingeborg o Tore Furberg, Uppsala, Brita-Stina o Sven-Erik Jonsson, Växjö, Sara o Fredrik Olofsson, Söderköping, Kjell-Arne Oredsson, Kalmar, Gunnar Stone, Stockholm, Eivor Wiking, Täby, Tomas o Mia Helén, Huddinge, Banköverföring, Elisabet Lundqvist, Nälden, Kenneth Kimming, Växjö, Marie Körner, Lund, Joakim o Maria Johansson, Mapoto, Mocambic, Stig Norin, Uppsala, Christina o Folke Peterson, Ramkvilla, Dag Fast, Stockholm, Gösta Wrede, Solna, Fam Signér, Gemla, Helene Egnell, Stockholm, Karin Joellsson, Säter, Bredaryds kvällsykrets, Christer Eriksson, Grisslehamn, Dag Fast, Stockholm, Bill-Göran Andersson, Skoghall, Ingeborg o Tore Furberg, Uppsala, Sara o Fredrik Olofsson, Söderköping, Gunnar Stone, Stockholm, Kirsi Alpcrona, Bräkne-Hoby, Charlotta Ohlsson, Stockholm, Birgitta StoijlKovic, Åkersberga, Barbro o Leif Levin, Axvall, Cecilia Kören, Växjö domkyrka, Växjö, Gränna kyrkliga arbetsförening, Brita-Stina o Sven-Erik Jonsson, Växjö, Ylva Persson, Göteborg, Brännkyrka församlings fredsgrupp, Bernt o Kristina Eriksson, Lund, Elisabeth Odén, Helsingborg, Helene Egnell, Stockholm, Ingeborg o Tore Furberg, Uppsala

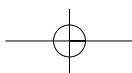

la, Tomas Helén, Huddinge, Stig Norin, Uppsala, Bernt Eriksson, Lund, Christina o Folke Peterson, Ramkvilla, Marie Körner, Lund, Christer Eriksson, Grisslehamn, Christina o Folke Peterson, Ramkvilla, Stina Bergman, Varberg, Margit Ribbing, Kalmar, Brit Uppman, Broakulla, Ingatorps kyrkliga syförening, Anonym givare, Christina Strömberg, Enskede, Bäckhammars kyrkliga syförening, Ulla Örtberg, Stockholm, Thord Thordson, Ingarö, Christina Strömberg, Enskede, Pensionärerna i Norrahammar, Tenhults kyrkliga syförening, Båstads kyrkliga Arbetskrets, Mora kyrkliga frivilligkrets, Mona Lindberg, Kungsängen, S:t Andreas kyrkas arbetskrets, Eskilstuna, Eldsberga pastorats missionskrets, Lisa Johansson, Gustafs, Anne Mari Ericsson, Örebro, Landskyrkans arb.krets, Askersund.

Födelsedags, minnes- och andra hyllningsgåvor: *Lars Micael Adrians 50-årsdag:* Tina Haettner Blomquist, Jerusalem, Kerstin Hall, Växjö, Stefan Holmström, Lund, Carl-Axel Gertsson, Lund, Ingrid Åshuvud, Lund, Maria Adrian, Växjö, Charlotta Albertsson, Lund, Urban o Christina Holmén, Växjö, Anna o Jan-Olof Johansson, Ingelstad, Elisabeth o Erland Johansson, Grimslov, Kerstin o Fredrik Lindström, Lund, Svensäter, Markaryd, Larsson Eidevall, Höör, Samuel Rubenson, Höör, Blåvingehälsan, Örebro, Elisabeth och Jaak Aahen, Jönköping, Janina o Stanislav Waga, Veberöd, Arbetskamrater: Nancy Holst, Camilla Björkman, Marja Järtelius, Maida Mihic, Monica Barcklind, Ritva Kokko, Susanne Knutsson, Cecilia Arvidsson, Anders G Liljequist Ingrid Johansson, Pia Hansen, Nada Todorovic, Burlöv, Margareta o Nils Gärder, Lund, Anders o Martina, Lund, Carl-Magnus Adrian, Öxnevalla, Iréne Axelsson, Lund, Martha o Per-Åke, Anders Bergarn, Lomma, Bernt o Kristina Eriksson, Lund, Birgitta, Ingemar Andersson, Växjö, Britt-Mari Lindbergh o Göran Nilsson, Hörby, Birgitta o Per-Håkan Ohlsson, Lund, Lennart Sacrédeus, Mora, Thomas Waack, Malchin Tyskland, Birgit Bram Olsson, Lund. *Carl-Eric Åkerlund 80 år:* Ingrid o Sören Stridh, Växjö, Ulla o Bengt Collste, Stockholm, G & C-E Åkerlund, Växjö. *Margareta Gunnarssons 70-årsdag:* Maria Aurin, Växjö. *Valborg Svenssons 75-årsdag:* Birgit Fristorp, Kalmar. Britta Sjödin, 70 år: Gudrun Hansson, Visby. *Ann-Marie Franssons minne:* Anna o Jan-Olof Johansson, Ingelstad. *Curt Norells minne:* Ingrid Eriksson, Åkersberga. Gustav Degermans minne: Tomas Aspenberg, Trångsund. *Inger Qvists minne:* Helgeandsystarna, Alsike kyrkliga syförening. *Lena Erikssons minne:* Anna o Jan-Olof Johansson, Ingelstad, Annelise Gormsen, Norrtälje, Sture Hägglund, Ålandsbro, Annely o Bengt Persson, Norrtälje, Emy-Ann o Björn Vik, Väddö, Fam Tornérhielm, Lidingö, Christina o Bengt Ericsson, Norrtälje. *Maj Lindqvists minne:* Bo Lundström, Huddinge. *Molly o Emelie Englunds minne:* Christer Englund, Årsta. *Per-Olov Ahréns minne:* Birgitta Ericsson Löfgren, Lund, Kristina Lindström o Jan-Olof Aggedal, Lund. *Pttr Walles minne:* Okänd. *Sven Lindegårds minne:* Rolf H. Andersson, Landskrona, Birgitta o Elisabeth Nygren, Ekenässjön. *Ulf Grenstedts minne:* Helgeandsystarna, Knivsta. *Gåvor vid barnbarns dop,* Claes, Ingvar o Astrid Agné, Bor. *Maria Österberg och Janne Fors vigsel:* Jan-Olof Aggedal, Lund. *Gåvor i samband med Ulla Carlsons pensionering:* Hovmantorp-Ljuders kyrkliga samfällighet. *Gåvor från vänner vid Liselotte Hanssons 75-årsdag*

Kollekter: Mistelås kyrka, Hälleberga församling, Kinnekulle församling, Karlslunda församling, Kallhalls församling, Malungs församling, Bromma församling, Österhaninge församling, Avesta församling, Villie församling, Stora Köpinge församling, Stenbrohults församling, Ekeberga församling, Lessebo församling, Silbodals församling, Tölö församling, Kungsbacka, Karbennings församling, Skogslyckans församling, Vantörs församling, S:t Görans församling, Malungs församling, Målilla frikyrkoförsamling, Vetlanda församling, Sundsvalls Gustav Adolf, Ulricehamns församling, Kalmar kyrkliga samfällighet, Kvidinge församling, Skellefteå-Boteå kyrkliga samfällighet, Tyresö församling, Döderhults församling, Växjö-Maria församling, Bockara kyrka, Brunnby församling, S:t Matteus kyrkokassa, Älmhults församling, Rydaholms församling, Källstorps Församling, Essinge församling, Lycksele kyrkliga samfällighet, Oskarshamns församling, Oskarshamn, Skogslyckans församling, Ljungby församling, Ljungbyholm, Tölö och Vallda församling, Kungsbacka, Skärholmens församling, Kvinnor i Svenska kyrkan i Växjö, Stenborhults kyrkas ljusbärare, S:t Sigfrids kapell, Växjö, Kalmar S:t Johannes församling, Söderköpings kyrkliga samfällighet, barnverksamheten, Malungs församling, Sofia församling, Onsala kyrkokassa, Villie församling, Sjukhuskyrkan SÖS, Stockholm, Oskarshamns församling, Bredaryds pastorat, Voxtorps kyrkliga samfällighet, Bor, Täby församlings secondhandverksamhet, Kungsängens församling, Femsjö församling. Testamentsmedel: Signe Hermanssons dödsbo, Mölndal,

Sammanställning över inkomna bidrag och gåvor under perioden

	1 sept 2003-- 21 maj 2004	1 sept 2002-- 21 maj 2003
Intäkter		
Medlemsavgifter	52 669	51 979
Faddergåvor	265 973	254 455
Allmänna gåvor	6 270	110 725
Gåvor skolan	304 030	961 317
Minnesgåvor	15 600	8 220
Födelsedagsgåvor	31 505	10 430
Andra hyllningsgåvor	14 000	5 662
Ruth o Helge Ljungbergs minne	1 000	1 000
Minnesgåvor S Lindegård	350	400
Kollekter	1 164 829	1 217 285
Testamentsmedel	217 117	
Sjukhuset	28 051	20 291
Johanniterorden	50 000	
Prins C G stiftelse		50 000
Pro Fide	75 000	75 000
SEK Världsböndagen	13 500	12 000
Summa:	2 239 894	2 778 764

Vill Du bli fadder

till en av flickorna vid Den Gode Herdens skola i Betlehem?

Det kan Du blir genom att bli regelbunden understödjare av skolan.

Så här går det till: Du ger ett belopp till skolans verksamhet en gång i månaden eller i kvartalet eller så ofta det passar Dig. Beloppets storlek avgör Du själv. (Föreningens åtagande för en elevplats är för närvarande ca 4 500:-/år).

Pengarna går inte till enskilt barn utan till skolans verksamhet. Men Du får namn på och uppgifter om den flicka som Du är fadder till och kan om Du vill få en personlig kontakt med henne.

Fyll i talongen nedan och skicka den till Britt Bergman (adress se sista sidan). Hon kommer då att ta kontakt med Dig och ge mer information.

Ja, jag vill bli fadder:

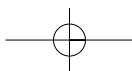
Namn .....

Adress .....

.....

Tel .....

POSTTIDNING B
BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning åter-
sänds försändelsen med nya adres-
sen på framsidan (ej adressidan).

Adressändringar och retur till
Svenska Jerusalemsföreningen
Skogsvägen 2,
360 44 INGELSTAD

Adresser i Det Heliga Landet

Vår skola i Betlehem har adressen: The Good Shepherd's Swedish School,
P.O.B. 64, Betlehem, via Israel. Tel och fax Betlehem 00 972-2-2742204.

Sjukhusets namn och adress är: Hussein bin Talal's Hospital, P.O.B. 67,
Betlehem, via Israel.

E-post till skolan: gsss@p-ol.com

Föreningens representanter: Arnold och Sylvia Hjertström, P O Box 319 63,
913 19 Jerusalem, tel 00 972-2-58 28 028.

Ring gärna dem om du är i Det heliga landet och vill besöka skolan eller veta
mer om SJF.

Adresser i Sverige

Sjersalemsföreningens hemsida: Adress: <http://sjf.b3.nu>

Svenska Jerusalemsföreningens ordförande: Biskop emeritus Tore Furberg,
Sysslomansgatan 27, 753 14 Uppsala, tel 018-50 59 08.

Direktor och sekreterare: Hovpredikant Jan-Olof Johansson, Skogsv. 2,
360 44 Ingelstad, tel och fax 0470-309 45, ansvarig utgivare för tidskriften.
E-post: sjs@brevet.nu

Kassaförvaltare: Urban Holmén, Överfångsv 12, 352 51 Växjö. Tel 0470-848 97
mobil 070-6384897

Redaktör för tidskriften: Lars Micael Adrian, Svärdgränden 11, 224 75 Lund,
tel 046-188810, fax 046-15 86 90, e-post modgun@telia.com

Ansvarig för fadderbarnsverksamheten: Britt Bergman, Körsbärsvägen 6,
114 23 Stockholm, tel och fax 08-673 12 15, mobil 073-590 49 28.

Lundakretsen:

Lars Micael Adrian, Svärdgränden 11, 224 75 Lund. Tel 046-18 88 10,
fax 15 86 90, e-post: modgun@telia.com

Norrköpingskretsen:

Jonas Agestam, Solhem Alsäter, 605 97 Norrköping, tel 011-33 52 06

Växjöskretsen:

Richard Grügiel-Adolfsson, Öjaby Prästgård, 352 50 Växjö.

Tel: 0470-601 74 (a), 691 45 (b), 070-541 58 58.

E-post: richard.grugiel-adolfsson@svenskakyrkan.se

Årsavgiften, som ger rättighet att få tidskriften är minst 100 kr.

Postgiro 20 69 - 3 • Bankgiro 401-3330

ISSN 0346-2307

Tryck: GRAFO Österlen 0414-146 00.

